

2022-06-07

Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen

Johan Palm

Tfn: 063-14 75 00

E-post: johan.palm@regionjh.se

HSN/710/2022

Patientavgift avseende prostatacancer testning

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen rekommenderar (2018) att screening för prostatacancer inte ska införas i Sverige i nuläget men att regionerna bör utvärdera organiserad prostatacancer testning (OPT). En utvärdering har genomförts av RCC för norra sjukhusregionen och kommit fram till följande slutsatser;

- Trettiosju män per år undviker död i prostatacancer och lever i snitt åtta år längre, enligt förstudie gjord inom ramen för RCC norr
- Ej kapacitet för fullt utbyggt program just nu pga kapacitetsbrist inom Urologi samt Bild och funktionsmedicin.
- På sikt ekonomiskt lönsamt med mindre utbredd spontan PSA-testning och färre patienter med behov av dyra behandlingar.

Utredningen föreslår en modell där Region Västerbotten genom RCC Norr står som huvudman för ett OPT-kansli för utskick, svar och uppföljning som kan serva hela sjukvårdsregionen och att kostnaderna för detta fördelas mellan de fyra regionerna i enlighet med bilaga OPT RCC.

Modellen innehåller också en uppskattad kostnad för införande i Region Jämtland Härjedalen med beräknade schablonkostnader. Område kirurgi har tagit fram en uträkning som visar en bedömd kostnad utifrån hur detta kommer att hanteras i praktiken av området.

För att hantera kapacitetsproblematiken föreslår utredningen att:

Organiserad prostatacancer testning till att börja med startar med inbjudan av 50-, 56- och 62- åriga män istället för att även bjuda in 68- och 74-åriga män. Mätning av PSA-densitet införs som ett sätt att sälla ut vilka av de män som har stegrat PSA som behöver genomgå magnetresonanstomografi av prostata.

Mot den bakgrunden har Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutat att Region Jämtland Härjedalen ska införa organiserad prostatacancer testning (OPT) från och

med 2023 till gruppen män i åldern 50, 56 och 62 år om erforderliga beslut fattas i Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF). Det är klart att testning ska införas i gruppen 50 och 56 år. Det pågår dialog med NRF kopplat till åldersgruppen 62 år. Vidare beslutade nämnden att ställa sig bakom start av ett gemensamt OPT kansli kopplat till Regionalt cancercentrum norr (RCC). Nämnden beslutade slutligen att finansiering under 2022 görs med medel från jämlik och effektivare cancervård med kortare väntetider och att hänsyn tas till organiserad prostatacancer testning skall tas med i arbetet med budget och regionplan 2023-2025, beräknad kostnad är 3,6 miljoner kronor.

Utifrån ovan beslut om införande av prostatacancer testning behöver även eventuell avgift beslutas regionfullmäktige. Då det gäller prostatacancer testning så kan den inte knytas till någon av de befintliga avgifter som regionfullmäktige beslutade om 2016 då nuvarande avgiftshandbok togs fram eller därefter tillkomna avgifter.

Ifall en avgift skulle tas ut på samma sätt som vid screening för bukaorta samt änd-/tjocktarmscancer med 150 kr, så skulle intäkten bli ungefär 110.000 kronor vid testning av 50 och 56 åringar. Ifall man även räknar in testning av 62-åringar så skulle intäkten bli ungefär 170.000 kronor. Detta bygger på en testning av 45% av åldersgrupperna, vilket är erfarenheten från Västra Götaland, Skåne och Värmland som redan genomför prostatacancer testning.

Av övriga norrlandsregioner har Region Norrbotten beslutat att prostatacancer testning ska vara avgiftsfri. Region Västerbotten och Region Västernorrland bereder just nu ärendet kopplat till avgift.

Utifrån andra avgifter i avgiftshandboken gör förvaltningen bedömningen att Prostatacancer testning ska vara avgiftsfri. Denna testning kan närmast jämföras med mammografiscreening och gynekologisk hälsokontroll med cellprov som idag är avgiftsfria.

Regiondirektörens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige:

Prostatacancer testning ska vara avgiftsfri.

I tjänsten

Anders Byström
Tf. Regiondirektör

Johan Palm
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen

Utdrag till

Helen Persson, Ekonomstrateg, Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen